Dosarul nr. 5r-3500/2024
4-24102041-12-5r-11092024

H O T Ă R Â R E
În numele Legii

16 decembrie 2024 **mun. Chișinău**
Judecătoria Chișinău (sediul Buiucani)
Instanța de judecată în componența:
Președintelui ședinței, judecătorul Silvia Slobodzean
Grefier Ana-Maria Munteanu
Cu participarea:
Petiționarului *****
Apărătorului petiționarului, avocatul Dmitri Chiseev
În lipsa:
Agentului constatator Maria Roșca

examinând în ședința de judecată publică contestația lui *****, născut la *****, IDNP: *****, domiciliat în r-nul. *****, împotriva deciziei de sancţionare inclusă în procesul verbal cu privire la contravenţie seria/nr. MAI06 299445 din 14.08.2024, întocmit de către agentul constatator din cadrul IP Centru, Maria Roșca pe semnele contravenției prevăzute de art. 354 alin. (1) din Codul contravențional, prin care ***** a fost sancţionat cu amendă în mărime de 30 unităţi convenţionale, ce reprezintă echivalentul a 1500 lei, instanța de judecată, -

c o n s t a t ă :

La 14.08.2024, la ora 13:00, agentul constatator din cadrul IP Centru, Maria Roșca a emis decizia de sancţionare inclusă în procesul verbal cu privire la contravenţie cu seria/nr. MAI06 299445, prin care ***** a fost recunoscut vinovat în comiterea contravenției prevăzute de art. 354 alin. (1) din Codul contravențional şi a fost sancționat contravențional cu amendă în mărime de 30 unităţi convenţionale, ce reprezintă echivalentul sumei de 1500 de lei.

Pe data de 14.08.2024, *****, a depus contestație împotriva procesului verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI06 299445 din 14.08.2024, prin care a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenției prevăzute de art. 354 alin. (1) din Codul contravenţional.

În susținerea contestației petiționarul a menționat că, la data de 14.08.2024 a fost invitat în cadrul IP Centru unde agentul constatator Maria Roșca a întocmit în privința acestuia procesul-verbalul cu privire la contravenție, care susține că a fost întocmit într-o limbă pe care acesta nu o posedă, iar solicitările acestuia către agentul constatator de a-i fi asigurat dreptul la apărător și interpret, au fost ignorate. Astfel, la data de 22.08.2024 în adresa acestuia a parvenit copia procesului-verbal cu privire la contravenție, cu care petiționarul nu este de acord din motiv că i-a fost încălcat dreptul la apărare fiindu-i refuzat în asigurarea dreptului la interpret și apărător,

totodată, invocă acesta că nu i-au fost aduse la cunoștință drepturile și obligațiile într-o limbă pe care o posedă, totodată invocă încălcarea prevederilor art. 443 alin. (11), astfel, solicită petiționarul încetarea procesului contravențional în legătură cu nulitatea procesului-verbal cu privire la contravenție.

În ședința de judecată petiționarul a cocmunicat că, la data 16 iunie 2024 se îndrepta către Spitalul Republican din Ceadâr Lunga, avea îndreptare la 3 medici, urolog, endocrinolog și reumatolog. A trecut verificarea la 2 medici, astfel, avea timp liber, și a decis să apeleze la alt medic care era pus în cărticica sa medicală.

Lângă cabinetul radiologului era în rând, şi cu permisiunea medicului a intrat la dumnealui, când s-a eliberat. I-a arătat îndreptarea de la alt medic din aceeaşi clinică, la care medicul radiolog i-a spus că trebuie să plătească pentru consultație, i-a zis că are asigurare medicală şi nu va plăti pentru consultație, la care medicul i-a spus să părăsească cabinetul.

I-a zis că se află într-o instituție publică și are dreptul la consultație. Medicul a sunat pe cineva a vorbit, s-a ridicat de la locul de muncă şi a părăsit cabinetul. Uşa de la intrare a läsat-o deschisă, iar el a plecat după ea din cabinet, şi a rămas în coridor. După un timp medicul s-a întors în cabinet împerună cu un bărbat care nu era îmbrăcat în formă medicală, după, s-a apropiat o femeie în halat și s-a prezentat ca medic, l-a întrebat despre ce e vorba iar el i-a spus că l-au alungat de la consultație. Bărbatul fără halat s-a prezentat ca soțul, şi a chemat paza ca să îl conducă din cabinet. Paznicul l-a apucat de mână, în cabinetul medicului era medicul, femeia cu halat, şi bărbatul fără halat.

Acesta la rânsul său l-a apucat de mână și i-a spus să nu se atingă de el, cu toate astea nu a spus nici un cuvânt necenzurat, femeia care era în halat a zis să se comporte mai calm, pentru că se vor lămuri şi a plecat. A ieşti în coridor, fiindcă a venit timpul pentru consultația la reumatolog, a stat în coridor la reumatolog, şi colegul care era cu el a rămas pe scaun la intrarea radiologului, iar el a plecat lângă cabinetul reumatologului, astfel ca a văzut și auzit totul.

Când s-a aşezat, a venit un paznic, şi al doilea paznic care s-a prezentat ca fiind medicul fără halat, cu aere întrebâdn cine este el, al doilea l-a chemat în cabinet la care a zis că o să-i fîrâme capul. L-a întrebat cine este el şi dacă are dreptul să vorbească aşa, la care el i-a spus că are toate drepturile să vorbească aşa şi să rezolve totul. A stat pe scaun, l-au înconjurat medicul şi 2 paznicii, l-au provocat la diferite acțiuni, văzând că nu au nici o reacţie, medicul i-a zis pazniculuiă să se lămurească cu el, paznicul a zis că va suna la poliței. Peste un timp a venit poliția, poliţiştii au venit, s-au prezentat, i-au cerut documentele ca să-l identifice, a prezentat o copie de pe telefon, polițistul a înscris datele, a cerut numărul de telefon pe care i l-a dat.

Polițistul a ieşit cu paznicul, când a venit la 13:40 a ieșit și a intrat la reumatolog în cabinet. Poliţiştii după asta nu i-a văzut, cu el nu au mai discutat. Fiind deja la consultație la reumatolog, a intrat paznicul care era la uşa de la intrare și a spus medicului să nu-l consulate, fiindcă aşa este ordinul şefului. A zis medicului că o să iasă în coridor ca să nu aibă probleme din cauza sa. Cu toate acestea a rămas în cabinet, iar medicul a ieit în coridor.

Uşa după el nu a închis-o, în coridor paznicul a cerut datele sale, paznicul i-a spus să îl alunge, ca a spus că nu are dreptul, fiindcă are îndreptare de la raion, după care medicul a revenit în cabinet și a continuat consultația. Medicul reumatolog i-a eliberat îndreptare și l-a îndreptat la Spitalul Republican ca să-i facă renghen la mână şi degetele, a menționat că este gratis și nu trebuie îndreptare de la raion. A trecut drumul, i-au făcut renghen, şi s-a întors la medic la consultație.

Când s-a intors, în cabinet era şeful pazei care s-a prezentat, unul era la uşă, și al doilea era cu șeful. În prezența medicului și a asistentei, şeful a spus că îl va lua fiindcă trebuie să vorbească cu el, a zis că curând totul va afla.

L-a întrebat care sunt drepturile lui și dacă are competența ca să se afle în cabinetul medicului, la care el a spus că are competența de a rezolva orice problemă, medicul l-a rugat să iasă din cabinet. La cererea ei, au ieșit și a rămas să termine consultația. După consultație a părăsit încăperea spitalului. Vrea să menționez că a trecut la endocrinolog fix aşa, au făcut îndreptări fără ca să fie necesar careva îndreptări de la raion sau să-i ceară să plătească ceva în plus.

În coridor a stat, ei îl amenințau, îl agresau verbal și emoțional. Unul care a venit din spate a fost agresiv față de el, și deja bărbatul în halat care s-a prezentat ca soțul medicului a provocat toate aceste acţiuni.

Polițiștii care au venit au fi putut să îl interogheze, dar ei nu au făcut-o, peste o zi l-au sunat și i-au spus că nu știe cine, a scris plângere pe numele lui, că a greșit pe acolo, a rugat polițiștii ca să verifice camerele de înregistrare, la care i-au spus că dacă are nevoie să se ducă el să vadă, la care i-a spus că nu are aşa competență, totodată, i-au zis că o să îl mai cheme o dată.

L-au mai chemat, i-au făcut două procese verbale, a rugat să i le prezinte, la care au refuzat, au refuzat să ducă dialogul cu el în limba rusă, atunci i-a spus că a jignit și medicul reumatolog, i-a spus că a jignit și medicul, si din această cauza i-a făcut două procese verbale

Susține că nu s-a încurcat, o singură dată a vorbit cu ton mai înalt, când era în cabinetul medicului și a solicitat ca să nuîl atingă.

A mai comunicat acesta că, nu i-au spus că este întocmit proces verbal, a rugat să-i ofere avocat și interpret, la care agentul constatator a refuzat, el însă a învățat în scoală rusă, are deja o vârsta la care doar în limba rusă a comunicat, de asemenea locuiește într-o zonă unde se vorbește doar în rusă. Nu i-au oferit un interpret ca să înțeleagă despre ce este vorba, ce fel de proces verbal i-a fost intentat.

Cu rpivire la coleg, acesta era în coridor, mai era o pereche lângă medicul reumatolog, el a rugat să-i caute, fiindcă ei când au ieșit i-au zis că speră că se va descurca din asta. Nu știu de la cine au luat mărturii, dar l nu am făcut nimic. De asemenea comunică că nu i-au cerut să scrie explicaţii. A rugat să vină șeful secției, dar el nu a venit. I-a rugat să-i explice ce competență are.

În ordinea celro expuse, solcită petiționarul anularea procesul contravențional pornit în privința sa, fiindcă contravenția imputată nu a săvârșit-o.

Apărătorul petiționarului, avocatul Dmitri Chiseev, în ședința de judecată a susținut cele declarate de către *****, doar a dorit să atragă atenția asupra procesului verbal, și anume acelor acțiuni ce îi sunt imputate domnului *****, citînd că acesta „a manifestat un comportament agresiv și neadecvat în incinta policlinicii spitalului Republican Timofei Moșneaga și în privința personalului din pază, prin ce a perturbat ordinea publică”. Pe când dispoziția din norma art.354 alin.(1) CC - Huliganismul nu prea grav, adică acostarea jignitoare în locuri publice a persoanei fizice, alte acţiuni similare ce tulbură ordinea publică şi liniştea persoanei fizice,se sancţionează cu amendă de la 6 la 30 de unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 20 la 60 de ore. Prin aceasta art.354 alin.(1) CC, prevede expres acostare jignitoare, dar nu manifestarea unui comportament agresiv și inadecvat, or, ceea ce a fost imputat domnul ***** nu corespunde cu textul legii din art.354 alin.(1). De asemenea, invocă că trebuie de reflectat asupra acțiunilor, care sunt acțiunile, manifestările, fiindcă manifestarea unui comportament trebuie să fie caracterizată prin careva acțiuni, cum ar fi: insultă, jigniri sau aplicarea forței fizice. Din materialele cauzei, acesta în calitate de avocat nu susșine că nu a

înțeles care au fost acțiunile săvârșite de domnul *****, or acesta nu a aplicat violența fizica, nu a insultat, nu a jignit pe nimeni. În sensul dat, nu a înțeles nici declarațiile martorilor care au fost depuse, nu există acțiuni care ar putea fi calificate ca acostarea jignitoare din art.354 alin.(1) CP. Nu este indicat ce reguli de comportament au fost încălcate de domnul *****, interacțiunile domnului ***** au fost strict cu medicii. Domnul ***** a mers oficial, a avut o îndreptare, a avut o poliță medicală, a avut toate actele medicale necesare ce îi permiteau să intre la o vizită la doctor. Din ce cauză medicul a respins această examinare, aceasta este altă întrebare, dar el a purces conform procedurii stabilite. În această ordine de idei, consideră că în acțiunile domnului ***** lipsesc careva componente ale contravenției stipulate în art.354 alin.(1) CC. Din aceste considerente solicită anularea procesului verbal cu încetarea procedurii contravenționale.

În ședința de judecată fiind audiat martorul Chircioglo Anna, a comunicat că la data de 16 iunie a fost în coridor în spital, a așteptat împreună cu domnul *****, în acel moment domnul ***** a ajuns la rândul și fiindcă era rând viu, el s-a dus în cabinetul 12 A pentru a trece o consultație medical, după ce a intrat, ușa s-a închis, după o anumita perioadă de timp a ieșit o femeie tânăra care după înfățișare avea legătura cu domeniul medical. Ea a ieșit nervoasa din cabinet, a plecat departe în coridor, nu a observat în ce direcţie s-a dus. După s-a întors cu un bărbat necunoscut și cu paznicul de pe etaj, doi bărbați s-au adresat către domnul ***** care era deja în coridor, au vorbit pe tonuri înalte și cu rugămintea de a intra în cabinetul medicului. Domnul ***** a acceptat să meargă în cabinet cu ei, cu toate că aceştia vorbeau tare. Toți au plecat în cabinet, au închis ușa, dar se auzea voci pe tonuri înalte, a auzit că domnul ***** a vorbit tare ca să nu-l atingă nimeni, se auzea tare. După, toți au ieșit din cabinet, Victor Nicolaevici a ieșit și a așteptat rândul la alt cabinet. S-au reîntors după un timp acești trei bărbați: bărbatul necunoscut, altul, și alt bărbat care s-au dovedit a fi șeful paznicilor de pe etaj. Șeful pazei s-a apropiat de domnul *****, s-a adresat la ,,tu", i-a zis că trebuie să meargă să clarifice situaţia. Domnul Victor a întrebat cine este el, pe cine reprezintă, și care este competența dumnealui ca să-i zică să meargă în cabinet pentru a rezolva situația. După care șeful pazei a spus ca acuș a afla care este competența și i-o va arăta. Domnul ***** a refuzat să meargă în cabinet, după mai multe discuții, cei trei bărbați au decis să cheme politia, cu toate astea i-au arătat domnului ***** să rămână pe loc și să nu plece nicăieri. În principiu domnul ***** nu a plecat nicăieri, dar cât a așteptat poliția, de mai multe ori a ascultat în adresa sa cuvinte neplăcute, cum ar fi ,, care este naționalitatea lui, și că mai mult în acest spital nu se va trata,,. Băieții nu au avut o relație plăcută fata de domnul *****. Domnul ***** cu toate ca nuîi era plăcut, se comporta corect, fără a se impulsiona, cu toate ca cei trei îl tentau la ură, îl amenințau în planul că în acest spital el mai mult nu se va trata.

În ședință de judecată *agentul constatator* nu s-a prezentat, fiind citat în mod legal despre locul, data și ora ședinței de judecată ce se confirmă prin avizul de recepție anexat la dosar, astfel că, prin prisma art. 455 Cod Contravențional, instanța de judecată consideră posibilă examinarea cauzei în lipsa acestuia. Concomitent, informații despre data locul și ora ședinței de judecată pe cauza dată au fost făcute publice și pe site-ul oficial al instanței de judecată, ce se asimilează cu citarea publică. Ținând cont de faptul că procedura de citare legală a fost respectată, instanța de judecată a dispus, în baza art. 382 din Codul Contravențional, examinarea cauzei în lipsa agentului constatator.

În acest context, instanța de judecată precizează că a fost respectată procedura de citare legală întrucât careva erori tehnice în procesul expedierii citațiilor nu au fost semnalizate, iar participanții la proces au fost informați despre examinarea cauzei şi în temeiul art. 455 alin. (3)

din Codul contravențional, s-a dispus examinarea în lipsa acestora, cu expedierea copiei de pe hotărâre.

Așadar, instanța notează că în partea ce ține de citarea participanților, este pertinentă şi jurisprudența CtEDO, care în cauza *Ponomariov împotriva Ucrainei* a evidențiat că ține de obligația părților de a se interesa, la intervale rezonabile, de stadiul procesului de care ele au cunoștință, iar mai mult, Curtea reamintește că un stat nu poate fi considerat răspunzător atunci când o parte, citată legal şi informată despre obiectul cauzei, renunță, în mod expres, la dreptul de a se prezenta în instanță şi de a se apăra (cauza *Poitrimol împotriva Franţei*, hotărârea din 23 noiembrie 1993, § 31), or atitudinea reclamanților ar echivala cu o renunțare la dreptul de a apărea în instanță, sau acordul de examinare a cauzei în baza materialului existent.

De asemenea, instanța de judecată reține că comunicarea actelor judiciare, în măsura în care este un act de comunicare între organul judiciar și părți, are loc pentru a permite părților, dacă e cazul, să declare recurs (*Diaz Ochoa împotriva Spaniei*, 22 iunie 2006, § 48, și *S.C. Raissa M. Shipping SRL împotriva României*, 8 ianuarie 2013, § 30) şi respectiv, instanțele trebuie să întreprindă tot posibilul care într-un mod rezonabil să citeze părțile și să se asigure că acestea sunt la curent cu procedurile la care participă (*Ovuş împotriva Turciei*, 13 octombrie 2009, § 48).

Prin urmare, instanța de judecată a întreprins toate măsurile prevăzute de lege pentru a asigura dreptul participanților la proces la participarea efectivă la examinarea cauzei, întru respectarea unui proces echitabil, agentul constatator însă nu s-a prezentat în instanța de judecată, în pofida înștiințării despre modalitatea, locul şi timpul examinării cauzei, iar instanța a dispus examinarea cauzei în absența acestuia, cu remiterea copiei de pe hotărâre.

Examinând materialele dosarului contravenţional raportat la temeiurile de drept material şi procesual care guvernează speţa dedusă judecăţii, instanţa de judecată reține următoarele.

Potrivit art. 448 alin. (1) și (2) Cod contravențional, contravenientul, victima sau reprezentantul acestora, procurorul, dacă este parte în cauza contravențională, în cazul în care nu sînt de acord cu decizia agentului constatator sau în cazul în care aceasta a fost emisă cu încălcarea normelor procesuale stabilite de prezentul cod, sînt în drept să conteste decizia emisă asupra cauzei contravenționale. Termenul de contestare a deciziei agentului constatator este de **15 zile** de la data emiterii acesteia sau, pentru părțile care nu au fost prezente la şedința de examinare a cauzei contravenționale, de la data înmînării copiei de pe decizia respectivă în condițiile art. 447^1 alin. (8). În cazul omiterii termenului prevăzut la alin. (1) **din motive întemeiate**, dar nu mai tîrziu de 15 zile de la data începerii executării sancțiunii sau a perceperii despăgubirii materiale, persoana față de care a fost emisă decizia poate fi repusă în termen, la cerere, de către instanța de judecată competentă să examineze contestația.

Inițial, instanța verifică respectarea obligațiilor procesuale de către petiționar, astfel, în prezenta speță procesul-verbal cu privire la contravenție a fost întocmit în prezența persoanei la 14.08.2024, fapt confirmat prin obiecțiile petiționarului la rubrica 12, iar la rubrica 19 lipsește semnătura că acesta ar fi primit o copie a procesului-verbat, contestația a fost înregistrată la IP Centru la 02.09.2024.

Totodată, instnța reține că la materialele cauzei este anexat avizul de recepție prin care se confirmă că petiționarul a recepționat procesul verbal la 23.08.2024, motiv din care apreciază că contestația a fost depusă în termen.

În drept, instanţa notează că în conformitate cu prevederile art. 7 din Codul contravențional, persoana poate fi sancționată numai pentru contravenția în a cărei privință este dovedită vinovăția sa, cu respectarea normelor prezentului cod.

Totodată, potrivit prevederilor art. 381 alin. (4) din Codul contravențional, autoritatea competentă să soluţioneze cauza contravenţională are obligaţia de a lua toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă şi obiectivă, a circumstanţelor cauzei, de a evidenţia atât circumstanţele care dovedesc vinovăţia persoanei, cît şi cele care dezvinovăţesc persoana în a cărei privinţă a fost pornit proces contravențional, precum şi circumstanţele atenuante sau agravante.

În baza art. 440 alin.(1) din Codul contravenţional, constatarea faptei contravenţionale înseamnă activitatea desfăşurată de agentul constatator, de colectare şi de administrare a probelor privind existenţa contravenţiei, de încheiere a procesului-verbal cu privire la contravenţie, de aplicare a sancţiunii contravenţionale sau de trimitere, după caz, a dosarului în instanţa de judecată sau în alt organ spre soluţionare.

Din perspectiva capitolului IV din Cartea I al Codului contravențional, instanța de judecată evidențiază că sancțiunile administrative nu privesc un grup de persoane, ci se adresează tuturor cetățenilor în vederea realizării scopului preventiv și represiv al sancțiunii, iar potrivit art. 38 alin. (4) din legea citată, arestul contravențional poate fi aplicat și în cazul neexecutării intenționate a unei alte sancțiuni contravenționale, ceea ce conferă faptei natura penală.

Astfel, în materie contravențională au fost recunoscute garanțiile procedurale specifice în materie penală în ceea ce privește dreptul la un proces echitabil, printre care și prezumția de nevinovăție, prevăzută de alin. (2) al art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Această împrejurare fundamentează la nivel de principiu că, sarcina probei în procedura contravențională desfășurată în fața instanței de judecata revine în primul rând organului constatator și, în condițiile în care acesta face dovada vinovăției, petiționarul urmează să-și probeze nevinovăția.

În asemenea situație, întru respectarea garanțiilor sus indicate, instanța de judecată a verificat legalitatea și temeinicia procesului verbal cu privire la contravenție cu seria/nr. MAI06 299445 din 14.08.2024.

Sub aspectul legalității procesului - verbal, instanța de judecată denotă că, motivele de nulitate absolută a actului atacat pot fi invocate atât de părți, cât și din oficiu de către instanță întru asigurarea respectării principiului legalității și dreptății, consacrate expres în art. 5 și 7 din Codul contravențional.

Legea contravențională prevede redactarea procesului verbal cu privire la contravenție într-o anumită forma *„ad validitatem”,* cu respectarea tuturor prescripțiilor legale de fond și de formă, pentru încheierea sa valabilă, în scopul producerii efectelor juridice, pentru care a fost întocmit. În acest context, respectarea exigențelor legale prevăzute la art. 443 al Codului contravențional sunt impuse agentului constatator la întocmirea procesului verbal cu privire la contravenție prin prisma art. 445 al Codului contravențional.

Concomitent, potrivit art. 379 alin. (1) şi (1) din Codul contravenţional, procesul contravenţional se desfăşoară în limba română, însă ***persoana care nu posedă sau nu vorbeşte limba română*** *are dreptul de a lua cunoştinţă de toate actele şi materialele dosarului şi de a vorbi în faţa autorităţii competentă să soluţioneze cauza contravenţională* ***prin interpret***.

Din cercetarea actului menționat, instanța constată că agentul constatator a respectat prevederile art. 443 alin. (1) lit. a)-h) din Codul contravenţional şi a inserat data (ziua, luna, anul), ora şi locul încheierii, calitatea, numele şi prenumele agentului constatator, denumirea

autorităţii pe care o reprezintă; numele, prenumele, persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional, datele din buletinul ei de identitate sau, după caz, din alt act care stabileşte identitatea persoanei, fapta contravenţională, locul şi timpul săvârşirii ei, circumstanţele cauzei care au importanţă pentru stabilirea faptelor şi consecinţelor lor juridice, evaluarea eventualelor pagube cauzate de contravenţie; încadrarea juridică a faptei, norma materială contravenţională şi indiciile calificative ale elementelor constitutive ale contravenţiei; menţiunea prin semnătură despre aducerea la cunoştinţă persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional a drepturilor şi obligaţiilor lor prevăzute la art.384 şi 387, obiecţiile şi probele pe care persoana în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional le aduce în apărarea sa, precum şi informaţii despre instituţia bancară şi despre modul de plată a amenzii, iar decizia de sancţionare este stipulată clar şi descifrabil.

Totodată, agentul constatator a descris în conținutul actului fapta contravențională, formulată cu suficientă precizie, locul comiterii contravenției, astfel încât să permită persoanei să decidă asupra conduitei sale și să prevadă, în mod rezonabil, în funcție de circumstanțele cauzei, consecințele acestei conduite.

În continuare, instanța reiterează că procesul verbal cu privire la contravenție, în sensul art. 442 Cod Contravențional, este un act prin care se individualizează fapta ilicită şi se identifică făptuitorul, iar procesul verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale şi a probelor acumulate, în prezenţa făptuitorului sau în absenţa lui, or, în atare circumstanțe, se concluzionează că, în procesul verbal cu privire la contravenție este necesar de a fi descrisă fapta, în așa fel ca învinuirea formulată să fie clară făptuitorului.

Instanța de judecată reține că procesul verbal cu privire la contravenție a fost întocmit și perfectat în *prezența* făptuitorului/petiționarului, fiindu-i aduse la cunoștință drepturile și obligațiile lui prevăzute de art. 34, 378, 384, 387 și 448 din Codul contravențional, precum și decizia de sancționare, fapt confirmat prin semnătura acestuia în toate rubricile necesare din procesul verbal cu privire la contravenție.

Totuşi, din analiza actului contestat, instanța observă că petiționarul a obiectat din start până la adoptarea deciziei de sancționare acest fapt fiind indicat în rubrica din procesul-verbal cu privire la contravenție „*Obiecțiile persoanei în a cărei privință s-a întocmit proces-verbal*”, indicând că i s-a refuzat serviciile traducătorului și avocatului.

În această ordine de idei, din punct de vedere al legalității procesului verbal cu privire la contravenție, instanța constată acesta nu a fost încheiat cu respectarea dispozițiilor legale incidente prevăzute de art. 443 din Codul contravențional, existând temiuri de nulitate ce ar putea fi invocate din oficiu.

Respectiv, instanţa atestă că petiţionarul a invocat din start, în limba rusă, la rubrica „*Obiecțiile persoanei în a cărei privință s-a întocmit proces-verbal*” că procesul-verbal cu privire la contravenție este întocmit într-o limbă care nu îi este cunoscută, astfel, nefiind de acord cu acesta, ce denotă clar că nu a înţeles caracterul actului prezentat şi respectiv ce i se incriminează, care sunt drepturile sau obligaţiile sale.

Respectiv, din verificarea procesului verbal cu privire la contravenţie, instanţa precizează că agentul constatator, la întocmirea acestuia a omis să-i asigure făptuitorului prezenţa unui interpret și posibilitatea de a invita un apărător, fie aducerea la cunoştinţă în alt mod a deciziei de sancţionare adoptate, a faptei incriminate şi încadrării juridice sau a drepturilor şi obligaţiilor sale prevăzute de art. 384 şi 378 din Codul contravenţional, condiţie care este indispendabilă la caz, având în vedere că sancţiunea nulităţii probelor acumulate cu încălcarea acestor prevederi, impuse în mod imperativ de art. 425 alin. (6) lit. c) din acelaşi cod.

În această ordine de idei, din punct de vedere al legalității procesului verbal cu privire la contravenție, instanța constată că până la acest moment, acesta nu a fost încheiat cu respectarea dispozițiilor legale incidente și nu cuprinde toate mențiunile obligatorii prevăzute de art. 443 din Codul contravențional, existând cazuri de nulitate ce ar putea fi invocate din oficiu.

Or, în acest mod, instanţa statuează că potrivit art. 445 alin. (2) din Codul contravenţional, *celelalte încălcări ale art. 443* sau *ale altor norme imperative din prezentul cod pot să ducă la nulitatea procesului verbal* cu privire la contravenţie doar în cazul în care *acestea afectează în mod esenţial fondul cauzei.*

În acest mod, agentul constatator, la întocmirea procesului-verbal a omis să-i asigure făptuitorului prezenţa unui interpret, și drepul la apărare, fie aducerea la cunoştinţă în alt mod a deciziei de sancţionare adoptate ori la altă dată cu participarea unui interpret, fie prin consemnarea nemijlocită a lui ***** despre lipsa necesităţii asigurării cu interpret, a faptei incriminate şi încadrării juridice sau a drepturilor şi obligaţiilor sale prevăzute de art. 384 şi 378 din Codul contravenţional, condiţie care este indispendabilă la caz, având în vedere sancţiunea nulităţii probelor acumulate cu încălcarea acestor prevederi, impuse în mod imperativ de art. 425 alin. (6) lit. c) din acelaşi cod.

În aceste condiţii, instanţa a mai constatat că într-adevăr petiţionarul nu cunoaşte limba română, ultimul fiind vorbitor de limba rusă, astfel, fiind obligatoriu necesară participarea unui interpret și la solicitare a unui apărător ales, iar alte probe în infirmarea poziţiei făptuitorului, de către agentul constatator nu au fost aduse, ultimul având posibilitatea reală să amâne luarea deciziei pentru o dată ulterioară, cu citarea făptuitorului şi respectarea condiţiilor privind participarea unui interpret și apărător.

Mai mult ca atât, conform alin. (3) al art. 443 din Codul contravenţional, *în cazul în care persoana în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional* sau victima n*u cunoaşte limba procesului-verbal,* ***se asigură asistenţa unui interpret/traducător***, datele lui consemnându-se în procesul-verbal, prevederi aplicabile şi în cazul deciziei asupra cauzei contravenţionale.

În acelaşi timp, conform art. 379 alin. (2) din Codul contravenţional, este stipulat faptul că *persoana care nu posedă sau nu vorbeşte limba de stat are dreptul de a lua cunoştinţă de toate actele şi materialele dosarului şi de a vorbi în faţa autorităţii competente să soluţioneze cauza contravenţională* ***prin interpret,*** iar potrivi sart. 378 (1) Cod contravențional, în procesul contravenţional, autoritatea competentă să soluţioneze cauza contravenţională este obligată să asigure părţilor şi altor participanţi la proces deplina exercitare a drepturilor procesuale în condiţiile prezentului cod. (2) Pe parcursul procesului contravenţional, părţile au dreptul să fie asistate de un apărător (avocat). (3) În momentul pornirii procesului contravenţional, autoritatea competentă să soluţioneze cauza contravenţională este obligată să aducă la cunoştinţa persoanei pasibile de răspundere contravenţională dreptul ei de a fi asistată de un apărător.

În concordanţă cu cele nominalizate, instanţa relevă că asistenţa unui interpret oferită astfel poate permite unui învinuit să *ia cunoştinţă cu acuzaţiile care i se aduc* şi *să se apere*, în special, prezentând instanţei versiunea sa a faptelor [*Kamasinski împotriva Austriei*, § 74; *Hermi împotriva Italiei (MC)*, § 70; *Güngör împotriva Germaniei (dec.)*; *Protopapa împotriva Turciei*, § 80], iar dacă se demonstrează sau există motive să se creadă că acuzatul nu cunoaşte suficient de bine limba în care sunt comunicate informaţiile, autorităţile trebuie să îi furnizeze acestuia o traducere [*Brozicek împotriva Italiei*, § 41; *Tabaï împotriva Franţei (dec.)*].

Prin urmare, instanţa constată că agentul constatator a încălcat condiţiile imperative expuse la art. 443 alin. (3) şi 379 din Codul contravenţional, expuse *supra*, prin faptul că nu a fost

asigurat dreptul de a lua cunoştinţă de toate actele şi materialele dosarului şi de a vorbi în faţa autorităţii competente să soluţioneze cauza contravenţională printr-un interpret, omisiune care afectează substanţial fondul cauzei şi drepturile persoanei acuzate, care astfel este privată de dreptul fundamental de a cunoaşte motivele acuzării, *cauza* şi *natura* acesteia, precum şi de dreptul său la apărare, garantate prin prisma art. 6 al Convenţiei.

Respectiv, faptele agentului constatator privitor la modalitatea adoptării deciziei în lipsa unui interpret, sunt destul de rigide şi nemotivate, nu pot prevala faţă de imperativitatea prevederilor art. 445 din Codul contravenţional, care în speţă impun atragerea nulităţii procesului verbal cu privire la contravenţie din alte motive, care afectează în mod esenţial fondul cauzei.

Suplimentar, instanţa mai statuează că în asemenea caz, *egalitatea armelor* reprezintă unul dintre elementele inerente conceptului de proces echitabil, ce presupune ca fiecărei părţi să i se dea posibilitatea rezonabilă de a-şi prezenta cauza în condiţii care să nu o plaseze într-o situaţie net dezavantajoasă faţă de adversarul său (*Foucher împotriva Franţei*, § 34; şi *Bulut împotriva Austriei*; *Bobek împotriva Poloniei*, § 56; *Klimentyev împotriva Rusiei*, § 95).

De altfel, cu referire la speţă, Curtea a stipulat că *necomunicarea probelor în adresa apărării* poate aduce atingere egalităţii armelor *(precum şi dreptul la o procedură contradictorie)* (*Kuopila împotriva Finlandei*, § 38, în care apărarea nu *a avut posibilitatea de a face observaţii asupra unui raport suplimentar al poliţiei*).

Astfel, în materie penală, art. 6 § 1 din Convenţie se suprapune cu drepturile specifice garantate de art. 6 § 3, de exemplu, dreptul de a adresa întrebări martorilor, iar dreptul la o procedură penală contradictorie implică, pentru acuzare ca şi pentru apărare, fa*cultatea de a lua cunoştinţă de observaţiile sau mijloacele de probă prezentate de cealaltă parte* şi în plus, art. 6 § 1 mai impune organelor de urmărire penală să comunice apărării toate probele relevante de care dispun, fie incriminatorii, fie discriminatorii [*Rowe şi Davis împotriva Regatului Unit (MC)*, § 60].

La rândul său, art. 6 § 3 lit. e) din Convenţie garantează dreptul la asistenţă gratuită din partea unui ***interpret***, în scopul traducerii sau ***interpretării tuturor actelor sau declaraţiilor din cadrul procedurii împotriva unui inculpat***, al căror sens trebuie să îl înţeleagă sau pe care trebuie să le comunice în limba folosită de instanţă pentru a beneficia de un proces echitabil [*Luedicke, Belkacem şi Koç împotriva Germaniei*, § 48; *Ucak împotriva Regatului Unit* (dec.); *Hermi împotriva Italiei (MC)*, § 69; *Lagerblom împotriva Suediei*, § 61].

Respectiv, art. 6 § 3 lit. e) se aplică nu numai declaraţiilor verbale făcute în cursul procesului, dar şi ***documentaţiei şi procedurii anterioare procesului*** (*Kamasinski împotriva Austriei*, § 74; *Hermi împotriva Italiei (MC)*, § 70], astfel că absenţa traducerii scrise a unei hotărâri nu ar implica în sine încălcarea art. 6 § 3 lit. e) (*Kamasinski împotriva Austriei*, § 85), dar la caz nu este demonstrată nici traducerea orală cel puţin de un profesionist, or textul acestor dispoziţii fac referire la un *„interpret”* şi nu la *„traducător”*, iar acest lucru sugerează că o asistenţă lingvistică orală poate să îndeplinească cerinţele Convenţiei [*Husain împotriva Italiei (dec.)*; *Hermi împotriva Italiei (MC)*, § 70].

Prin urmare, serviciile unui interpret trebuie să îi ofere acuzatului o asistenţă efectivă în realizarea apărării sale şi comportamentul acestuia nu trebuie să fie susceptibil să aducă atingere echităţii procesului (*Ucak împotriva Regatului Unit*), iar Judecătorul trebuie să verifice, inclusiv consultându-se cu inculpatul, dacă acesta are nevoie de serviciile unui interpret (*Cuscani împotriva Regatului Unit*, § 38).

Astfel, luând în consideraţie că potrivit art. 425 alin. (2) din Codul contravenţional, procesul-verbal cu privire la contravenţie nu mai poate fi admis în calitate de probă, reieşind din

alin. (6) lit. c) al aceleiaşi norme, pentru ce instanţa va declara inadmisibilitatea acestuia, ca fiind obţinut cert prin încălcarea esenţială a drepturilor şi libertăţilor constituţionale ale persoanei, inclusiv a dreptului la apărare şi interpret, abateri, care nu mai pot fi înlăturate în şedinţă de judecată, reieşind din soluţionarea în fond a cauzei prin adoptarea unei decizii de sancţionare cu amendă.

În altă ordine de idei, instanța reține că, legiuitorul în art. 442 alin. (1) Cod contravențional, a definit procesul verbal cu privire la contravenție, ca fiind un act prin care se individualizează fapta ilicită şi se identifică făptuitorul, iar adoptând decizia de sancţionare inclusă în procesul verbal, agentul constatator a soluţionat cauza cu o condamnare a făptuitorului Ostapciuc Ilia.

Având în vedere cele constatate, instanța apreciază că petiţionarul nu mai poate formula apărări de fapt și de drept cu privire la o faptă în privinţa căreia există deja o suspiciune de neautenticitate prin *nerespectarea* exigențelor legale impuse prin art.445 şi *443 alin.(3) din Codul contravențional*, care sunt norme de procedură esențiale în prezentul caz, iar din acest considerent, nu se mai impune nici analiza suplimentară a altor motive de fapt sau de drept invocate de către petiţionar, precum şi probele acumulate de ambele părţi, care fac obiectul fondului cauzei.

În continuare, instanţa subliniază că potrivit art.461 alin.(2) din Codul contravențional, procesul contravențional poate fi încetat și în alte cazuri decât cele prevăzute la alin. (1) doar dacă se constată că *lipsa unei mențiuni în procesul-verbal cu privire la contravenție* afectează *în mod esențial fondul cauzei și aceasta nu poate fi înlăturată de către instanța de judecată*.

În această ordine de idei, instanța de judecată a constatat încălcarea prevederilor art.443 alin. (3), precum şi a prevederilor art. 445 alin. (2) din Codul contravențional la încheierea deciziei de sancţionare inclusă în procesul verbal cu privire la contravenţie cu seria/nr MAI06 299445 din 14.08.2024, motiv pentru care va admite contestația, declarând nulitatea procesului verbal cu privire la contravenţie, din motivul neasigurării făptuitorului a prezenţei unui interpret, circumstanță care afectează în mod esențial fondul cauzei și această circumstanţă nu a putut fi înlăturată de către instanța de judecată.

În conformitate cu prevederile articolelor 379, 395 alin. (1) pct. 2), 425 alin. (6) lit. c), 443 alin. (3), 445 alin. (2), 448 și 461-463 din Codul contravențional, instanța de judecată,

h o t ă r ă ş t e:

Se admite contestația depusă de *****, născut la *****, împotriva deciziei de sancţionare inclusă în procesul verbal cu privire la contravenţie seria/nr. MAI06 299445 din 14.08.2024, întocmit de către agentul constatator din cadrul IP Centru, Maria Roșca pe semnele contravenției prevăzute de art. 354 alin. (1) din Codul contravențional.

Se declară nul procesul verbal cu privire la contravenţie cu seria/nr. MAI06 299445 din 14.08.2024, întocmit de către agentul constatator din cadrul IP Centru, Maria Roșca pe semnele contravenției prevăzute de art. 354 alin. (1) din Codul contravențional, din motivul admiterii încălcărilor art.443 Codul contravenţional care afectează esenţial fondul cauzei.

Se încetează procesul contravențional pornit în privința lui ***** pe semnele contravenției prevăzute de art. 354 alin. (1) din Codul contravențional.

Hotărârea poate fi atacată cu recurs, în termen de 15 (cincisprezece) zile, la Curtea de Apel Chișinău, prin intermediul Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani).

Președintele ședinței,

judecătorul Silvia Slobodzean